

Uchwała nr 27
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 28 stycznia 2025 r.

w sprawie projektu uchwały Rady Ministrów dotyczącej Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027 oraz projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491 z późn. zm.) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego, analizując oraz opiniując projekt programu "Szkoła dla Wszystkich", ma na uwadze jego kluczowe znaczenie dla zapewnienia równego dostępu do edukacji dzieciom z doświadczeniem migracyjnym oraz wielokulturowym w polskim systemie oświaty. Program ten wychodzi naprzeciw dynamicznie rosnącym potrzebom edukacyjnym i integracyjnym wynikającym z napływu dzieci i młodzieży z Ukrainy po eskalacji konfliktu zbrojnego w lutym 2022 roku.

§ 2

Rada Działalności Pożytku Publicznego pozytywnie opiniuje projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy "Szkoła dla Wszystkich" oraz projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia, z następującymi uwagami i rekomendacjami.

§ 3

1. Rada zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia w programie następujących elementów:
 - 1) Równe traktowanie uczniów z doświadczeniem migracyjnym:
 - a) Rada zauważa, że program powinien obejmować wszystkie dzieci z doświadczeniem migracyjnym, niezależnie od daty ich przybycia do Polski oraz obywatelstwa. Ważne jest, aby wsparcie dotyczyło także dzieci, które przybyły do Polski przed eskalacją wojny w Ukrainie (przed 24.02.2022 r.).
 - 2) Efektywne wykorzystanie wiedzy i zasobów NGO oraz standaryzacja wsparcia:
 - a) Rada zauważa, że w ostatnich trzech latach organizacje pozarządowe opracowały wysokiej jakości zasoby i zdobyły doświadczenie w pracy z dziećmi, młodzieżą z doświadczeniem migracji oraz z lokalnymi społecznościami szkolnymi, do których uczęszczają osoby uchodźcze. Należy wspierać i korzystać z wiedzy eksperckiej organizacji pozarządowych opracowując programy systemowe.
 - b) Rada zauważa ponadto, że w niektórych częściach kraju może nie być organizacji, które mają doświadczenie w realizacji działań skierowanych jednocześnie do trzech grup odbiorców (dzieci, rodzice, nauczyciele) w wymaganej skali. W związku z tym postuluje się wprowadzenie mechanizmów wspierających transfer wiedzy i doświadczeń między regionami, w tym umożliwienie tworzenia partnerstw między organizacjami lokalnymi a podmiotami posiadającymi odpowiednią wiedzę ekspercką w skali międzyregionalnej.
 - c) Rada zaleca, aby organizacje pozarządowe zostały formalnie włączone w opracowywanie i realizację modułów II („Dobrostan społeczności szkolnej”) oraz III („Doskonalenie kadr systemu oświaty”). Ważne jest wykorzystanie już opracowanych przez NGO narzędzi i materiałów, co pozwoli uniknąć dublowania prac i przyspieszyć realizację działań.

- d) Rada wskazuje na konieczność standaryzacji systemu nauczania języka polskiego jako obcego i jako drugiego, doprecyzowania kwalifikacji nauczycieli prowadzących te zajęcia oraz wprowadzenia szkoleń dla nauczycieli w zakresie pracy w środowisku wielokulturowym. Zdalne formy wsparcia mogłyby zapewnić większą dostępność szkoleń.
- e) Rada zauważa, że skrócenie wymaganego okresu doświadczenia dla NGO biorących udział w konkursach do 3 lat (projekt zakłada 5 lat) umożliwiłoby większą partycypację organizacji, które rozwinęły działania w odpowiedzi na wojnę w Ukrainie.

3) Wsparcie asystentów międzykulturowych:

- a) Rada rekomenduje dokładne określenie roli asystentów międzykulturowych oraz zapewnienie im dostępu do superwizji i specjalistycznych szkoleń i/lub studiów.
- b) Rada zauważa potrzebę uwzględnienia w procesie wsparcia uczniów specjalistów z Ukrainy, takich jak psychologowie czy tłumacze.

§ 4

Przyjęcie powyższych rekomendacji umożliwi skuteczniejsze wdrożenie programu oraz trwałe wsparcie dla dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracyjnym.

§ 5

Uchwałę należy przekazać Ministrowi Edukacji Narodowej celem uwzględnienia w dalszych pracach nad programem.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz